

ЕЛЕКТРОННА ДЕМОКРАТІЯ, ЯК ПРЕДМЕТ СУСПІЛЬНОГО ДИСКУСУ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Проаналізовано політичні комунікації в сучасних комп'ютерних мережах, розглянуто особливості феномену електронної демократії, класичні концепції демократії порівняно з сучасними.

Ключові слова: політика, комунікації, Інтернет, електронний засіб, електронна демократія.

Abstract

Analyzes political communication in modern computer networks, the features of the phenomenon of e-democracy, the classical concept of democracy versus modern.

Key words: politics, communications, Internet, electronic means, e-democracy.

Електронна демократія - це будь-яка демократична політична система, в якій електронні засоби, комп'ютери, комп'ютерні мережі використовуються для виконання найважливіших функцій демократичного процесу (поширення інформації та комунікації, об'єднання інтересів громадян і прийняття рішень шляхом наради і голосування) на всіх рівнях - починаючи з рівня місцевого самоврядування і закінчуючи міжнародним.

Поняття «електронна демократія» на сьогодні має як мінімум два трактування. Перше, більш раннє і конкретне, передбачає реалізацію політичної активності за допомогою нових інформаційно-комунікаційних технологій. Друге трактування електронної демократії базується на уявленні вчених про те, що нові технології допомагають громадянам, стаючи центром політики та управління.

Аналіз електронної демократії здійснюється в сучасній політичній науці переважно в контексті понять апарату традиційних концептів демократії: лібералізму, республікалізму і теорії партисипаторної демократії.

Ліберальна традиція оформилась завдяки творчості Дж. Локка. Розглядає демократичне волевиявлення громадян в якості приватного елемента політичної системи, структурно оформленої рамками конституції і яка передбачає розподіл влади і правове нормування законодавчої діяльності.

В рамках республікалізму основна ідея – постійний і максимально широкий політичний дискурс в суспільстві, результати якого визначаються не балансом сил, а силою аргументів. Політичний процес виступає як «демократія відкриття» для самого суспільства сенсу прийнятих рішень і їх наслідків.

Теоретики партисипаторної демократії - Дж. Вольф, Б. Барбер залишаються вірними центральній ідеї класичної теорії демократії про здатності простих людей управляти собою; вони вважають, що демократична система політичної влади ще не існує в повному обсязі, що не можна зберігати статус-кво, а необхідно залучати громадян в процес прийняття політичних рішень.

Проти тиранії еліти необхідна добре інформована громадськість, яка могла б здійснювати демократичний контроль через загальні вибори і представницькі установи. Громадянська грамотність характеризується сукупністю здібностей, що дають можливість функціонувати в демократичному суспільстві, критично мислити, діяти обдуманно в умовах плюралізму.

Дискусія про електронну демократію в останні роки зміщується в бік обговорення проектів електронного уряду. В одному випадку електронний уряд означає в першу чергу

підвищення ефективності механізмів контролю держави над громадянами в сферах збору податків, боротьби з злочинністю і т. д. Інший підхід передбачає, крім полегшення комунікації, посилення контролю громадян над урядом, що пов'язано в першу чергу з введенням публічних оціночних показників діяльності уряду.

Електронна демократія - це спосіб поставити питання про демократію заново, позначити ключові проблеми будь-якого демократичного устрою, зрозуміти, які небезпеки готує масова комунікація і які перспективи можливі для дійсної демократизації масової політики.

Віртуальне правління - це ініціатива знизу. І для того, щоб воно встановилося і функціонувало, потрібно щоб все населення знало про ті можливості, які надає Інтернет для політично активних людей.

Запровадження електронної демократії не здатне зробити будь-яку державу більш відкритою, проте електронна демократія дозволяє удосконалювати систему волевиявлення громадян і підвищити політичну участь кожного члена суспільства у випадках здорового функціонування тієї чи іншої політичної системи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Вершинін М. С. Політична культура як відображення політико-комунікативної реальності суспільства // Актуальні проблеми теорії комунікації: Збірник наукових праць. СПб.: Вид. СПбДПУ. 2004. С. 98-107.
2. Даль Р. Про демократію. М., 2000. С. 179.
3. Капустін Б. Г. Сучасність як предмет політичної теорії. М., 1998. С. 229.
4. Ковлер А. І. Криза демократії? Демократія на межі ХХІ століття. М., 1997.

***Свершок Антон Васильович** – студент групи ІАТ-13б, факультет машинобудування та транспорту, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: Iat.13b.svershok@gmail.com*

***Корнієнко Валерій Олександрович** – кандидат історичних наук, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри суспільно-політичних наук, академік Української Академії політичних наук.*

***Svershok Anton.** - student of IAT-13b group, faculty of Engineering and Transport, Vinnytsia national technical university, Vinnytsia, e-mail: Iat.13b.svershok@gmail.com*

***Valery Kornienko** - Ph.D., Doctor of Political Sciences, professor, head of social and political sciences, academician of the Ukrainian Academy of Political Science.*

*Supervisor: **Valery Kornienko** - Ph.D., Doctor of Political Sciences, professor, head of social and political sciences, academician of the Ukrainian Academy of Political Science, the city of Vinnitsa.*